

Commissie Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

Concept verslag commissievergadering
Veiligheid, Voldoende en Schoon Water van 24 mei 2017

Aanwezig: de heren Doeven (voorzitter), Van Erp, Fonhof, Hofstra, Nieuwenhuis,
Van Riemsdijk, Sinnema (portefeuillehouder) en Tjarks
de heer Van der Laan, hoofd Veiligheid en Voldoende Water
(secretaris)
mevrouw Ravesloot, bestuurs- en managementassistente (verslag)

Afwezig: de heer Jongejans, hoofd Schoon Water

1. Opening

De heer Doeven opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

De heer Sinnema deelt mede dat het waterschap is geconfronteerd met het verkeerd gebruik van bestrijdingsmiddelen door agrariërs. Na constatering door onze handhavers is na overleg met de portefeuillehouder actie ondernomen. Het waterschap hecht aan het feit dat de bestrijdingsmiddelen op een goede en verantwoorde wijze worden gebruikt. Het waterschap wil zo weinig mogelijk gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater.

De heer Van Riemsdijk merkt op dat hij verbaasd is dat er een publicatie in de krant stond over de Oldambtboezem en vraagt of het normaal is dat stukken die nog door het algemeen bestuur moeten worden behandeld al bij de pers bekend zijn en hierover gepubliceerd kan worden.

De heer Van der Laan antwoordt dat de stukken een week voorafgaande aan de commissievergaderingen aan de leden van het algemeen bestuur worden verzonden en gepubliceerd op het internet.

3. Verslag vergadering d.d. 8 maart 2017

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 7 juni 2017

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Jaarrekening 2016

Naar aanleiding van de Jaarrekening 2016

De heer Van Erp had nog niet eerder van de discussie rondom tariefdifferentiatie voor wegen gehoord.

Blz. 5: Zeedijk (4.2)

De heer Hofstra vraagt of het niet noodzakelijk is om de acties zoals genoemd op blz. 5 en 6 zo spoedig mogelijk uit te voeren.

De heer Van der Laan antwoordt dat overleg gaande is in het kader van het HWBP-programma. Er is een totaalplan voor het hele land opgesteld. De werken die het meest urgent zijn worden het eerst uitgevoerd. In dit geval zijn dat de werkzaamheden in het rivierengebied. Het waterschap Hunze en Aa's is na 2023 aan de beurt voor het uitvoeren van de benodigde aanpassingen aan de zeedijk. Het landelijke programma is gebaseerd op de waterveiligheid in 2050. Onze dijken dienen per 2050 op hoogte te zijn.

De voorbereidingen voor aanpassingen aan de zeedijk van het waterschap liggen op dit moment op schema.

De waterschappen die nu reeds bezig zijn met de uitvoering van de werken in het kader van het HWBP-programma doen ervaring op met het nieuwe toetsingsinstrumentarium/ beoordelingsinstrumentarium die is vastgesteld door het Rijk.

De heer Hofstra vraagt of door het gebruik van een landelijk beoordelingsinstrumentarium ook rekening wordt gehouden met regionale aspecten, zoals aardbevingen.

De heer Van der Laan antwoordt bevestigend. Er is onderzoek uitgevoerd door het KNMI naar de invloed van aardbevingen. Resultaat hiervan was dat wij ons hierover geen zorgen hoeven te maken voor de zeedijk. Onderzoekskosten zijn betaald door de NAM en het Ministerie. Er vinden nog diverse eigen onderzoeken plaats zoals het project "de Brede Groene Dijk". Verschillende dijkbekledingen worden in de onderzoeken meegenomen.

De heer Fonhof dacht dat naar aanleiding van het project "de Brede Groene Dijk" voor klei met grasbekleding is gekozen en is verbaasd dat er nu nog onderzoek plaatsvindt naar verschillende soorten dijkbekleding.

De heer Van der Laan antwoordt dat op basis van het oude beoordelingsinstrumentarium het wettelijk verplicht is gesteld dat er tot een bepaalde hoogte gedeeltelijk steenbekleding moet worden gebruikt. Het beoordelingsinstrumentarium wordt jaarlijks bijgesteld op basis van de nieuwste bevindingen.

Het waterschap wil door middel van een POV (Project Overstijgende Verkenning) aantonen dat in dit gebied de dijkbekleding van klei en gras volledig veilig is. Het onderzoek wordt volledig betaald door het Rijk in het kader van het HWBP-programma. De pilot wordt een POV genoemd omdat de resultaten zowel door onszelf als ook door andere waterschappen kunnen worden gebruikt.

Tot 2023 worden er landelijk diverse POV's (Project Overstijgende Verkenningen) uitgevoerd.

Blz. 34: Resultaat voor bestemming

De heer Hofstra vraagt zich af of de bijdrage uit bestemmingsreserves die een positief effect heeft op het begrotingsresultaat en de gelden die weer worden toegevoegd aan de algemene reserve geen herschikking van reserves is.

De heer Van der Laan antwoordt dat dit inherent is aan de gehanteerde systematiek.

Het is wettelijk vastgesteld dat er een minimum en een maximum is aan de grootte van de reserves.

Blz. 60: Noordelijke vaarverbinding (639)

De heer Van Erp vraagt of het project nog niet geheel is afgerond.

De heer Van der Laan antwoordt dat er nog enige werkzaamheden afgehandeld moeten worden door de aannemer voordat het gehele project financieel kan worden afgerond.

Blz. 63: KRW maatregelen (721)

De heer Tjarks zegt dat hij de indruk heeft dat er scherp financieel beleid is gevoerd en dat er richting 2027 nog veel acties gepland staan.

De heer Tjarks vraagt zich af of de te nemen maatregelen kunnen worden gerealiseerd voor het genoemde krediet en wat de reden zou kunnen zijn voor het niet opvolgen van verschillende uitgevoerde onderzoeken en pilots. Spreker zou graag zien dat er een doorvertaling wordt gemaakt naar de praktijk zodat de verschillende doelgroepen en gebruikers hiervan kennis kunnen nemen.

De heer Van der Laan antwoordt dat er jaarlijks aan het algemeen bestuur wordt gerapporteerd over de stand van zaken van de KRW maatregelen. Het 10-puntenplan (KRW gerelateerd) zal worden besproken a.s. maandag tijdens de AB-excursie.

De heer Sinnema zegt dat de realisering van de KRW-maatregelen in de komende jaren meer aan de orde komt. De werken in het kader van de KRW, DHW en POP-programma's worden zoveel mogelijk gekoppeld (werk met werk maken).

De heer Tjarks zegt dat als de werken niet tijdig gereed zijn het waterschap voor de gevolgen en kosten staat, ondanks alle inzet die het waterschap heeft gedaan.

De heer Van der Laan antwoordt dat indien door toedoen van derden of andere oorzaken waar het waterschap geen invloed op heeft, er niet kan worden voldaan aan de eisen, dit vroegtijdig dient te worden gemeld bij de betreffende veroorzaker.

De heer Doeven deelt mede dat tijdens de presentatie van mevrouw Marie-Louise Meijer ook is aangegeven dat het moeilijk is om de waterkwaliteit en de systematiek tot het behalen van de KRW doelen te doorgronden. Er worden nog resultaten waargenomen die we niet kunnen verklaren. Op dit moment bevinden we ons nog in de onderzoeksfase.

Blz. 75: Veenkoloniale afvalwaterleiding (VKA)

De heer Sinnema deelt desgevraagd mede dat het waterschap opnieuw in gesprek is met betreffende bedrijven.

De heer Van Erp vraagt of het niet verstandig is om Google te laten aansluiten op de bestaande VKA.

De heer Van der Laan antwoordt dat het waterschap deze mening ook is toegedaan maar dat Google niet bij de andere bedrijven wil aansluiten en alleen zaken wil doen met overheden.

De heer Sinnema deelt mede dat het waterschap wel deel uitmaakt van de besprekingen tussen de bedrijven en Google.

De heer Hofstra vraagt of Google veel koelwater gebruikt.

De heer Sinnema antwoordt bevestigend.

Naar aanleiding van het Accountsverslag jaarrekeningcontrole 2016 Ernst en Young

De heer Van Riemsdijk vraagt of er een tolerantiegrens is bij het vaststellen van de rekening.

De heer Doeven antwoordt bevestigend en zegt dat de tolerantiegrens van tevoren door het algemeen bestuur is vastgesteld.

De heer Van Riemsdijk vraagt of het positief resultaat van de jaarrekening wordt toegevoegd aan de reserves van het waterschap en dit eventueel kan worden gebruikt voor de lastenegalisatie.

De heer Doeven antwoordt bevestigend.

De heer Van der Laan antwoordt dat de accountant toetst of er aan het eigen beleid van het waterschap en de wettelijke bepalingen wordt voldaan.

De heer Van Riemsdijk vraagt of er een minimum en een maximum is gesteld aan de reserves.

De heer Van der Laan antwoordt bevestigend en zegt dat het minimum is gekoppeld aan de risico inschatting zoals die door onze eigen organisatie is gedaan en het maximum is ook bepaald. Het waterschap stuurt erop om binnen deze bandbreedte te blijven.

De heer Doeven zegt dat in het accountsverslag staat beschreven waaraan het waterschap dient te voldoen.

De heer Fonhof vraagt of hetzelfde wordt bedoeld met Jaarrekening en Jaarverslag.

Indien dit het geval is staat er in het accountverslag op blz. 18 in de laatste zin een verwijzing naar het jaarverslag, pagina 85. Dit moet dan zijn pagina 77 van de Jaarrekening (ICT en informatieveiligheid).

blz. 34

De heer Fonhof vraagt of er een staatje beschikbaar is van ongecorrigeerde controleverschillen die niet hoger zijn dan het rapporteringsbedrag, maar wat wel aandachtspunten zijn. (Vorig jaar was er wel een staatje met deze informatie beschikbaar.)

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

In 2015 waren er wel een paar ongecorrigeerde controleverschillen lager dan het rapporteringsbedrag en zijn ook genoemd.

In 2016 waren er geen ongecorrigeerde controleverschillen die lager zijn dan het rapporteringsbedrag.

Blz. 77: Belastingopbrengsten

De heer Fonhof vraagt of er meer of bijzondere faillissementen zijn geweest in 2016 dan anders omdat het nu is opgenomen in de risicoparagraaf.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

Het risico item belastingopbrengsten is, op basis van de recente risico inventarisatie, nieuw opgenomen. Dit betekent niet dat er meer of bijzondere faillissementen in 2016 zijn geweest.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

1. Het resultaat als volgt te bestemmen:

- bestemmingsreserve HWBP	€ 201.000,-
- algemene reserve watersysteembeheer; toevoeging voordeel	€ 1.216.000,-
- algemene reserve zuiveringsbeheer; toevoeging voordeel	€ 1.046.000,-

Totaal € 2.463.000,-

2. De volgende budgetten 2016 overhevelen naar 2017:

- KRW onderzoeken	€ 200.000,-
- aanloopkosten Noorderlijk Belastingkantoor (NBK)	€ 120.000,-

Totaal € 320.000,-

3. De volgende kredieten samen te voegen:	
- Stedelijk Waterbeheer (124)	€ 1.053.000,-
- Uitvoering waterplannen (208)	€ 1.520.000,-
	Totaal
	€ 2.573.000,-

6. Herijking duurzaamheidsbeleid

De heer Van Riemsdijk vindt dat het voorliggend bestuursvoorstel veel vragen oproept. Spreker vindt het een globaal en algemeen verhaal en is van mening dat het beleid concreter omschreven dient te worden om te kunnen monitoren of de doelstellingen zijn behaald.

De heer Doeven zegt dat het voorstel een beleidskader is en dat het nog geen advies voor de invulling en uitvoering van het duurzaamheidsbeleid is.

Het baart *de heer Van Riemsdijk* zorgen dat het erg lang gaat duren voordat er concrete voorstellen voor te nemen maatregelen worden voorgelegd om de doelstellingen te kunnen bereiken.

De heer Van Riemsdijk verwijst naar blz. 3 waarin beschreven staat dat het ijkpunt 1990 niet bekend is en niet is te herleiden.

De heer Van Riemsdijk vraagt zich af hoe hier dan een vergelijking mee gemaakt kan worden.

De heer Van der Laan antwoordt dat het Rijk de jaartallen heeft vastgesteld en dat er daarom wordt verwezen naar 1990, terwijl er bij het waterschap vanaf 2011 is gemeten en er vanaf dat jaartal een vergelijking kan worden gemaakt.

De heer Hofstra vraagt vanaf welk jaar de doelstelling moet worden gerekend. Is dit vanaf 2011 of wordt er gemodelleerd vanaf 1990.

Conform de tekst is er gemeten vanaf 2011.

De heer Van Riemsdijk vraagt of de bepaling van de doelstellingen ook op basis van thema's mogen worden bepaald in die onderwerpen waarmee wij de grootste doelen/resultaten kunnen behalen. (Het laaghangend fruit.)

De heer Van der Laan antwoordt dat de gearceerde doelen zijn opgelegd door het Rijk en het waterschap hier geen invloed op heeft.

De heer Van Riemsdijk is van mening dat discussie gewenst is om de onderwerpen/maatregelen te prioriteren en mist de discussie ten aanzien van de snelheid van uitwerking.

De heer Sinnema antwoordt dat voorliggend stuk een raamwerk is die vervolgens per onderwerp concreet wordt uitgewerkt en per onderwerp aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd. Aan de hand van het raamwerk wordt steeds beoordeeld en gecontroleerd of de uitgezette lijnen van het waterschap worden gevolgd.

De heer Fonhof zegt dat op blz. 4, tweede alinea ook wordt aangegeven dat het voorliggend advies een raamwerk betreft en dat de concrete invulling op een later moment wordt voorgelegd.

De heer Doeven vindt het een duidelijk stuk en is van mening dat er goed over is nagedacht. De kaders zijn duidelijk aangegeven. Op dit moment kunnen de maatregelen ook nog niet concreet worden aangegeven en beschreven. Aan de hand van de landelijke richtlijnen zijn een aantal thema's al beschreven waar mogelijkheden voor het waterschap liggen.

In het najaar dient te worden besloten door het algemeen bestuur tot uitwerking van de maatregelen. De financiële gevolgen worden in beeld gebracht en deze worden ook in het najaar in het algemeen bestuur behandeld.

De heer Sinnema deelt mede dat in alle bestuursvoorstellen op het voorblad een alinea is opgenomen voor het invullen van een "Duurzaamheidparagraaf".

De heer Fonhof vraagt of de uitstoot van CO₂ bij vliegreizen per persoon of per vliegtuig is berekend.

De heer Van der Laan antwoordt dat dit per persoon is berekend.

Tevens vraagt *de heer Fonhof* of voor de auto's van het waterschap de netto of bruto uitstoot van CO₂ is opgenomen (hele keten).

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

Het betreft alleen de uitstoot en niet de gehele keten.

De heer Fonhof vraagt naar aanleiding van blz. 12 wat de landbouwers er van vinden dat het maaisel op hun gronden worden gedeponereerd.

De heer Van der Laan antwoordt dat er een ontvangst plicht is conform de Keur van het waterschap. Er wordt alleen maaisel op aanliggende percelen gedeponereerd daar waar het waterschap geen eigen maaipaden heeft. De ontvangstplicht geldt zowel voor maaisel als ook voor baggerslib.

De heer Hofstra merkt op dat de voorliggende herijking een uitgebreid stuk is en dat sommige onderwerpen wel concreet zijn benoemd en sommige wat minder concreet beschreven zijn.

De heer Hofstra vraagt of de werkzaamheden op chronologische volgorde moeten worden uitgevoerd zoals ze nu zijn beschreven of dat ze via geïntegreerde afwegingen uitgevoerd kunnen worden.

De heer Van der Laan antwoordt dat dit afhankelijk is van de uit te voeren werken/projecten. Als er bijvoorbeeld gebaggerd dient te worden zal er worden gebaggerd. Dit zal dan op de meest duurzame manier worden gedaan.

De heer Hofstra zegt dat door chronologische volgorde de mogelijkheid bestaat dat voor veel geld maatregelen worden uitgevoerd met weinig duurzaamheid terwijl er in een later stadium voor weinig geld maatregelen hadden kunnen worden uitgevoerd met veel duurzaamheid.

De heer Van der Laan antwoordt dat duurzaamheid altijd in het geheel wordt meegenomen en afgewogen bij alle werken.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- In te stemmen met de herijking van ons duurzaamheidsbeleid conform de ontwerp-nota Herijking duurzaamheidsbeleid 2017-2020;
- Hantering van een afzonderlijk duurzaamheidsverslag over 2016 achterwege te laten aangezien de in dat jaar gezette stappen in de nota Herijking zijn verwerkt.

7. Pilot optimalisatie doorspoelbeleid Oldambtboezem

De heer Sinnema geeft een mondelinge toelichting op het bestuursvoorstel.

De laatste jaren is het gebruik van oppervlaktewater gevolgd. Landelijk wordt gesproken over herijking van verdeling van zoetwater in Nederland en het efficiënter omgaan met zoetwater.

Bij Hunze en Aa's is in het verleden beleid opgesteld voor het doorspoelen van het Termunterzijldiep om verzilting tegen te gaan.

Het voorstel is nu om een pilot uit te voeren om het doorspoelen van het Termunterzijldiep te stoppen. Er is voorafgaande aan de pilot reeds gesproken met de ingelanden en ook de resultaten van de pilot zullen worden besproken met betrokken ingelanden.

De heer Van Erp is teleurgesteld in wat op blz. 3 is beschreven, dat namelijk niemand meer zou beregenen vanuit het oppervlaktewater in het Oldambt en zegt dat deze stelling niet correct is. Er wordt door enige ingelanden nog wel degelijk beregend vanuit het oppervlaktewater. *De heer Van Erp* zal bovenstaande met de heer Douwstra (DB-lid) bespreken zodat dit voorafgaande aan de behandeling van het voorstel in de vergadering van het algemeen bestuur kan worden toegelicht.

De heer Van Riemsdijk zegt dat in de samenvatting wordt geschreven over waterbesparingsopties terwijl in het bestuursvoorstel wordt geschreven dat er elders in het gebied water beschikbaar wordt gesteld.

De heer Sinnema antwoordt dat het stoppen van de doorspoeling van het Termunterzijldiep zoetwater bespaard maar dat hierdoor meer zoet water beschikbaar is voor andere gebieden. Landelijk is de discussie gaande om efficiënt met zoetwater om te gaan en de zoetwaterverdeling in Nederland. In deze discussie wordt ook het peilbeheer in het IJsselmeergebied en de grote zouttong in de Nieuwe Waterweg aan de orde gesteld.

De heer Van Riemsdijk merkt op dat het efficiënt omgaan met water iets anders is dan waterbesparing.

De heer Van der Laan antwoordt dat wij in een normaal jaar aan waterbesparing doen en dat in erg droge periodes er maximaal zoetwater ingelaten moet worden via het gemaal Dorkwerd.

De heer Hofstra zegt dat het zoetwater beschikbaar is, maar dat dit niet allemaal hoeft te worden gebruikt.

De heer Hofstra vraagt waarom er in het gebied Veenkoloniën een toename en voor het gebied De Dollard een afname voor de watervraag voor beregening is.

De heer Sinnema zegt dat de vraag afhankelijk is van de grondsoort en het soort gewas wat wordt verbouwd.

Desgevraagd antwoordt *de heer Sinnema* dat de watervraag in de Veenkoloniën niet toeneemt.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

In te stemmen met het uitvoeren van de pilot (stopzetten van het doorspoelen van de Oldambtboezem in 2017 en 2018).

8. Rondvraag

De heer Nieuwenhuis vraagt aandacht voor de berenklaauw op de dijk nabij Winschoten.

9. Sluiting

De heer Doeven bedankt een ieder voor diens inbreng en sluit de vergadering.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 21 juni 2017.

Jan van der Laan,
secretaris

Henk Doeven,
voorzitter